

Obserwatorium Transformacji Energetycznej

A solid green horizontal bar with a diagonal cut on its right side.

Ekologiczna transformacja energetyczna. Dlaczego UE prowadzi ambitną politykę klimatyczno-energetyczną?

Marcin Kowalczyk, WWF Polska

16 maja 2024

Polityka klimatyczna Unii Europejskiej nie jest ambitna

- Polityka klimatyczna UE jest w najlepszym razie „adekwatna do sytuacji”
- To prawda, że obecnie UE odpowiada za kilka procent emisji — ale historycznie ten udział jest już większy
- Raporty IPCC wskazują na konieczność osiągnięcia globalnej neutralności klimatycznej do roku 2050
- Im mniejsze redukcje emisji przed 2040 — tym poważniejsze wyzwanie po ten dacie

- ❖ IRA Stanów Zjednoczonych jest podobnie ambitny
- ❖ Chiny i Indie mają ambitniejszą politykę niż Polska
- ❖ Państwa rozwijające potrzebują środków na politykę klimatyczną

Przyczyny międzynarodowe polityki UE

Konwencja Klimatyczna

- Zobowiązania zapiane w art. 4
- Unia Europejska — i jej państwa członkowskie — wymienione są w Załączniku I do Konwencji, co nakłada zobowiązanie do przewodnictwa w redukcji emisji
- Część państw UE jest dodatkowo zobowiązana do finansowania transformacji w państwach rozwijających się

Protokół z Kioto

- Unia Europejska gotowa była do redukcji emisji do roku 2012 o 15% - ostatecznie zgodziła się na 8%
- Cel na 2020 został wyznaczony w marcu 2007 — i wynosił m.in. 20% redukcję emisji
- UE w ramach PzK rozliczała się jako całość

Porozumienie paryskie

- Każde państwo/strona przedstawia swoje „Krajowo określone wkłady” (NDC)
- Celem PP jest stabilizacja temperatury na odpowiednim poziomie
- NDC UE zakładał w 2014 redukcję o 40% - a od 2019 o 55% w stosunku do 1990 roku

Historia wdrażania przez UE polityki klimatycznej

Wdrażanie przez Unię Europejską polityki klimatycznej rozpoczęło się jeszcze przed dołączeniem do niej Polski — w roku 2003. Od początku celem było oparcie tej polityki w jak największym stopniu na mechanizmach rynkowych — tak, by wymuszać podejmowanie decyzji gospodarczych tam, gdzie utrzymywanie istniejącego poziomu emisji jest bardziej kosztowne niż transformacji. Temu służyły kolejne reformy systemu ETS.

- ❖ System ETS (2003 rok)
- ❖ Pakiet Energetyczno-Klimatyczny (2007/08)
- ❖ Aktualizacja PEK (2015-16)
- ❖ Cel redukcji o 55% (2019)
- ❖ Prawo Klimatyczne i Pakiet Fit for 55 (2021)

Powody gospodarcze

Ukrytym – rzadko wskazywanym – celem polityki klimatycznej UE była ambicja budowy konkurencyjnego przemysłu opartego o nisko/zeroemisyjne produkty.

Przejęcie przewodnictwa w opracowywaniu zielonych technologii miało dać Unii Europejskiej przewagę konkurencyjną – i w konsekwencji tworzyć też nowe miejsca pracy i wzmacniać gospodarkę UE.

ETS – ponownie – był mechanizmem rynkowym, zawierającym pewne „bezpieczniki” mające na celu też uniknięcie przeniesieniu emisyjnych przemysłów poza UE

Konieczność sprawiedliwego udziału w światowej transformacji

- Unia Europejska odpowiada za znaczącą część emisji historycznych, a więc już wyemitowanego dwutlenku węgla
- Państwa rozwijające się podnoszą to pod hasłem historycznej odpowiedzialności państw rozwiniętych za zmianę klimatu
- Wspomniana już Konwencja Klimatyczna wskazuje na państwa UE jako na te, które jako pierwsze powinny redukować emisje we wszystkich sektorach
- Na nadchodzącej konferencji w Bonn jednym z tematów będzie osiągnięcia przez państwa rozwinięte neutralności klimatycznej do roku 2030
- UE nie jest jedyną stroną rozwiniętą — są tutaj też inne państwa — np. USA, Norwegia, Szwajcaria czy Japonia
- Problematyczne jest zapewnienie stosownego udziału państw postrzeganych jako rozwijające się w polityce klimatycznej
- Nie ma jednej obowiązującej definicji państwa rozwiniętego/rozwijającego się w ramach Konwencji Klimatycznej — jedynie uzusy (zwyczaje) — jest to wciąż kwestia dyskutowana podczas konferencji klimatycznych...

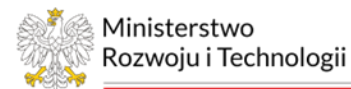
Projekt współfinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu badań naukowych i prac rozwojowych "Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków" GOSPOSTRATEG

Wniosek GOSPOSTRATEG.IX-000D_22

Wartość projektu: 7 881 705 PLN

Wartość dofinansowania: 7 719 705 PLN

Wykonawcy projektu

Jednostka finansująca

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU PAŃSTWA

**SPOŁECZNY I GOSPODARCZY ROZWÓJ POLSKI W WARUNKACH
GLOBALIZUJĄCYCH SIĘ RYNKÓW
GOSPOSTRATEG**

Obserwatorium Transformacji Energetycznej jako instrument wspierania
społeczno-gospodarczego rozwoju Polski (OTE)

**DOFINANSOWANIE
7 719 705 PLN
CAŁKOWITA WARTOŚĆ
7 881 705 PLN**